

Innst. 303 S

(2011–2012)

Innstilling til Stortinget fra justiskomiteen

Dokument 8:70 S (2011–2012)

Innstilling fra justiskomiteen om representantfor- slag fra stortingsrepresentantene Arve Kambe, Eli Skoland, Svein Flåtten og Lars Myraune om å innføre et skjønn ved håndheving av regelbrudd ved skjemautfylling hvor det ikke foreligger noen personlig vinning

Til Stortinget

Sammendrag

Stortingsrepresentantene Arve Kambe, Eli Skoland, Svein Flåtten og Lars Myraune fremmet 7. mars 2012 følgende forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringen gå gjennom bruken av sanksjoner ved regelbrudd som følge av feil ved utfylling av skjema, hvor det ikke foreligger noen personlig vinning.
2. Stortinget ber regjeringen på egnet vis fremme forslag som innebærer at forvaltningen kan utøve et rimelig skjønn slik at sanksjonene står i et rimelig forhold til alvoret i regelbruddet.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jan Bøhler, Tore Hagebakken, Sigvald Oppebøen Hansen, Anna Ljunggren og Tove-Lise Torve, fra Fremskrittspartiet, Hans Frode Kieland Asmyhr, Ulf Leirstein, Åse Michaelsen og lederen Per Sandberg, fra Høyre, André Oktay Dahl og Anders B. Werp, fra Sosialistisk Venstreparti,

Akhtar Chaudhry, og fra Senterpartiet, Jenny Klinge, viser til Dokument 8:70 S (2011–2012) og mener forslagsstillerne tar opp en viktig problemstilling for de menneskene som blir berørt.

Komiteen viser til statsrådets svar til komiteen i brev datert 13. april 2012 (vedlagt), hvor statsråden opplyser at problemstillingen har blitt gjennomgått av Saksjonsutvalget i NOU 2003:15, og statsråden skriver bl.a.:

«Justisdepartementet arbeider med oppfølgingen av NOU 2003:15, med sikte på at det skal kunne fremmes en proposisjon i løpet av 2012».

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til dette, og avventer departementets proposisjon.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre slutter seg til representantforslaget og imøteser at konkrete lovendringer for å iverksette forslagene fremlegges for Stortinget i løpet av 2012 i sak som statsråden varsler i sitt svarbrev datert 13. april 2012.

Disse medlemmer har for øvrig ingen merknader, og fremmer følgende forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringen gå gjennom bruken av sanksjoner ved regelbrudd som følge av feil ved utfylling av skjema, hvor det ikke foreligger noen personlig vinning.
2. Stortinget ber regjeringen på egnet vis fremme forslag som innebærer at forvaltningen kan utøve et rimelig skjønn slik at sanksjonene står i et rimelig forhold til alvoret i regelbruddet.»

Forslag fra mindretall**Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:***Forslag 1*

Stortinget ber regjeringen gå gjennom bruken av sanksjoner ved regelbrudd som følge av feil ved utfylling av skjema, hvor det ikke foreligger noen personlig vinning.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen på egnet vis fremme forslag som innebærer at forvaltningen kan utøve et rimelig skjønn slik at sanksjonene står i et rimelig forhold til alvoret i regelbruddet.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:70 S (2011–2012) – om representantforslag fra stortingsrepresentantene Arve Kambe, Eli Skoland, Svein Flåtten og Lars Myraune om å innføre et skjønn ved håndheving av regelbrudd ved skjemautfylling hvor det ikke foreligger noen personlig vinning – vedlegges protokollen.

Oslo, i justiskomiteen, den 22. mai 2012

Per Sandberg

leder

Ulf Leirstein

ordfører

Vedlegg**Brev fra Justis- og beredskapsdepartementet v/statsråden til justiskomiteen, datert 13. april 2012****Vedrørende representantforslag 8:70 S (2011–2012)**

Det vises til Justiskomiteens brev 27. mars 2012 med anmodning om uttalelse i anledning komiteens behandling av ovennevnte forslag. Forslaget gjelder en gjennomgang av bruken av sanksjoner ved regelbrudd som følge av feil ved utfylling av skjema uten at det foreligger personlig vinning, og anmodning om at regjeringen fremmer forslag som innebærer at forvaltningen kan utøve et rimelig skjønn slik at sanksjonene står i rimelig forhold til alvoret i regelbruddet. Mitt svar er begrenset til å gjelde sanksjoner som følge av overtredelse av lovbaserte plikter. Om mangelfull utfylling av et skjema vil innebære en overtredelse av lovbaserte plikter i denne forstand, kan bero på om det foreligger en situasjon med opplysningsplikt. Svaret går heller ikke inn på den særskilte reguleringen som gjelder på skatte- og avgiftsområdet, og er ikke knyttet til særskilte næringer.

Totalt sett inneholder lovgivningen en rekke bestemmelser om sanksjoner for lovovertridelser av ulik art. Bestemmelsene kan gi hjemmel for straff i tradisjonell forstand, eller for at forvaltningen kan ilegge sanksjoner, i praksis ofte overtredelsesgebyr. Vilkårene for at sanksjon kan ilegges varierer, avhengig blant annet av de vurderinger som er gjort av hva

som må til for å oppnå en effektiv håndheving av regelverket på det aktuelle området.

Sanksjonsutvalgets utredning NOU 2003: 15 «Fra bot til bedring» inneholder forslag til hvorledes lovbestemmelser med hjemmel for administrative sanksjoner bør utformes, og til nye bestemmelser i forvaltningsloven om ileggelse av administrative sanksjoner. Etter utvalgets syn bør utformingen av hjemler for administrative sanksjoner baseres på et opportunitetsprinsipp, som innebærer at det skal være rom for et visst skjønn fra forvaltningens side med hensyn til om det skal ilegges en administrativ sanksjon når vilkårene for dette er oppfylt. Videre mener utvalget at det i utgangspunktet bør være et skyldkrav knyttet til administrative sanksjoner som innebærer at sanksjon bare kan ilegges ved forsett eller uaktsomhet. Utvalget ser likevel at det på visse områder (enkelte «masseforvaltningsområder») kan være behov for et tilnærmet objektivt ansvar fordi det er vanskelig eller unødig ressurskrevende å undersøke om det foreligger forsett eller uaktsomhet (NOU 2003: 15 side 184-185). Anbefalingene fra Sanksjonsutvalget gjenspeiles i en del av de hjemler for administrative sanksjoner som er gitt de senere årene. Justisdepartementet arbeider med oppfølgingen av NOU 2003: 15, med sikte på at det skal kunne fremmes en proposisjon i løpet av 2012.

